

Rada
Európskej únie

V Bruseli 17. mája 2018
(OR. en, de, pl)

**Medziinštitucionálny spis:
2015/0276 (COD)**

8503/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 669
ENV 268
IND 117

POZNÁMKA K BODU I/A

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Predmet: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov (**prvé čítanie**)
– prijatie legislatívneho aktu
– vyhlásenia

VYHLÁSENIE KOMISIE O RÁMCI POLITIKY OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Komisia je odhodlaná zabezpečiť úplné vykonávanie akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo¹. Na sledovanie pokroku smerom k obehovému hospodárstvu Komisia prijala rámec monitorovania² vychádzajúci z existujúcich hodnotiacich tabuliek pre efektívne využívanie zdrojov a suroviny. Komisia upozorňuje aj na svoju prebiehajúcu prácu na ukazovateli stopy pre výroby a organizácie.

¹ COM(2015) 614 final.

² COM(2018) 29 final.

Opatrenia vykonané v rámci akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo prispievajú aj k plneniu cieľov Únie v oblasti udržateľnej spotreby a produkcie, a to v rámci cieľa udržateľného rozvoja č. 12. Je to tak napríklad v prípade stratégie týkajúcej sa plastov³ alebo nedávno zmeneného návrhu o zákonnej záruke na spotrebný tovar⁴.

Pokiaľ ide o súlad medzi regulačnými rámcami Únie, Komisia nedávno prijala oznámenie, v ktorom načrtáva možnosti, ako riešiť rozhranie medzi právnymi predpismi v oblasti chemických látok, výrobkov a odpadu⁵. V roku 2018 Komisia preskúma aj možnosti a opatrenia v záujme súdržnejšieho rámca politiky pre rôzne oblasti práce v rámci politiky EÚ týkajúcej sa výrobkov z hľadiska ich príspevku k obehovému hospodárstvu. Interakcie medzi právnymi predpismi a priemyselná spolupráca na využívaní vedľajších produktov a príprave na opätovné použitie a recykláciu odpadu sa zohľadní aj v rámci týchto iniciatív a následných opatrení.

Pokiaľ ide o ekodizajn, Komisia v súlade s pracovným plánom v oblasti ekodizajnu na obdobie rokov 2016 – 2019⁶ potvrdzuje svoje pevné odhodlanie zabezpečiť, aby ekodizajn významnejšie prispel k obehovému hospodárstvu, napríklad systematickejším riešením aspektov týkajúcich sa materiálovej efektívnosti, ako sú trvanlivosť a recyklovateľnosť.

VYHLÁSENIE KOMISIE O INICIATÍVACH V OBLASTI KOLABORATÍVNEHO HOSPODÁRSTVA

V súlade s akčným plánom pre obehové hospodárstvo⁷ Komisia začala niekoľko iniciatív v oblasti kolaboratívneho hospodárstva. Ako bolo ohlásené v oznámení o európskej agende pre kolaboratívne hospodárstvo⁸ v júni 2016, Komisia bude naďalej monitorovať hospodársky vývoj a vývoj v oblasti regulácie kolaboratívneho hospodárstva s cieľom podporovať rozvoj nových a inovatívnych obchodných modelov a zároveň zabezpečiť primeranú ochranu spotrebiteľa a sociálnu ochranu.

³ COM(2018) 28 final.
⁴ COM(2017) 637 final.
⁵ COM(2018) 32 final.
⁶ COM(2016) 773 final.
⁷ COM(2015) 614 final.
⁸ COM(2016) 356 final.

VYHLÁSENIE KOMISIE O MIKROPLASTOCH

V kontexte nedávno prijatej európskej stratégie pre plasty v obehovom hospodárstve⁹ Komisia predstavila integrovaný prístup s cieľom riešiť obavy v súvislosti s mikroplastmi vrátane mikrogranulových výplní. Ten sa zameriava na preventívne opatrenia a jeho cieľom je znižovanie uvoľňovania mikroplastov zo všetkých hlavných zdrojov – či už z výrobkov, do ktorých sa zámerne pridávajú (ako sú výrobky osobnej hygieny a nátery), alebo pochádzajúce z výroby alebo používania iných výrobkov (napríklad oxo-degradovateľné plasty, pneumatiky, plastové pelety a textílie).

VYHLÁSENIE KOMISIE O REVÍZII NARIADENIA O PREPRAVE ODPADU A MATERIÁLOCH, KTORÉ PRESTÁVAJÚ BYŤ ODPADOM

V kontexte plánovanej revízie nariadenia (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadu, ktorá by sa mala vykonať do konca roku 2020, Komisia posúdi uskutočniteľnosť stanovenia ďalších opatrení týkajúcich sa prepravy materiálov, ktoré prestávajú byť odpadom, v prípadoch, keď nie sú stanovené kritériá pre tieto materiály na úrovni Únie v súlade s článkom 6 ods. 2 rámcovej smernice o odpade.

VYHLÁSENIE KOMISIE O OPATRENIACH NA ZABEZPEČENIE SPRACOVANIA ODPADU PRED SKLÁDKOVANÍM

V súlade s článkom 6 písm. a) smernice 1999/31/ES o skládkach odpadov členské štáty prijímú také opatrenia, aby zabezpečili, že na skládku bude ukladaný len taký odpad, ktorý bol spracovaný, a zároveň zabezpečia, aby sa týmito opatreniami neohrozilo dosiahnutie cieľov stanovených v smernici 2008/98/ES o odpade (rámcová smernica o odpade) v revidovanom znení, najmä pokiaľ ide o hierarchiu odpadového hospodárstva, triedeného zberu odpadu a prípravy na ciele opätovného použitia a recyklácie stanovené v uvedenej smernici.

V nadväznosti na výmenu názorov, ktorá sa uskutočnila počas schôdze expertnej skupiny rámcovej smernice o odpade 30. júna 2017, a so zreteľom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-323/13 v nasledujúcich mesiacoch Komisia posilní svoj dialóg s členskými štátmi o politických opatreniach, ktoré sa majú v tejto oblasti prijať.

⁹ COM(2018) 28 final.

VYHLÁSENIE KOMISIE O
POSTUPE PRIJÍMANIA VYKONÁVACÍCH AKTOV

Komisia zdôrazňuje, že systematické odvolávanie sa na článok 5 ods. 4 druhý pododsek písm. b) je v rozpore so znením a duchom nariadenia 182/2011 (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13). Odvolanie sa na toto ustanovenie musí vychádzať z konkrétnej potreby upustiť od základného pravidla, podľa ktorého Komisia *môže* prijať návrh vykonávacieho aktu, ak sa nevydá žiadne stanovisko. Keďže ide o výnimku zo všeobecného pravidla stanoveného v článku 5 ods. 4, odvolanie sa na pododsek 2 písm. b) nemožno jednoducho chápať ako „právomoc zákonodarcu rozhodovať podľa vlastného uváženia“, ale musí sa vykladať reštriktívne, a preto musí byť odôvodnené.

VYHLÁSENIE KOMISIE O
dostupnosti údajov a ohlasovacích povinnostiach

So zreteľom na monitorovanie pokroku v dosahovaní nových cieľov v oblasti komunálneho odpadu a odpadu z obalov a na príslušné ustanovenia o revízií, najmä na účely stanovenia cieľov v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu a recyklácie odpadových olejov, Komisia zdôrazňuje význam spoločného porozumenia dosiahnutého medzi spoluzákonnodarcami, že členské štáty zabezpečia, aby sa ohlasovanie údajov podľa smernice 2008/98/ES o odpade, smernice 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov a smernice 1999/31/ES o skládkach odpadov v znení zmien vzťahovalo na rok 2020.

VYHLÁSENIE POĽSKA

I. Frekvencia podávania správ členskými štátmi

Poľsko vyjadruje sklamanie v súvislosti s informáciami o zvýšení frekvencie podávania správ členskými štátmi.

V návrhu smerníc sa zvyšuje frekvencia podávania správ členskými štátmi z každých dvoch rokov na ročne, čo v mandáte nebolo nikdy akceptované. Navrhované riešenia predstavujú pre členské štáty značné administratívne zaťaženie. Poľsko v máji 2017 podporilo mandát s podmienkou, že sa v ňom zohľadnila požiadavka Poľska týkajúca sa frekvencie podávania správ.

II. Presvedčivosť a uskutočniteľnosť určitých cieľov v oblasti recyklácie

Pokiaľ ide o recykláciu odpadov z plastových obalov, Poľsko upozorňuje, že cieľ vo výške 55 % do roku 2030 môže byť v praxi ťažko dosiahnuteľný vzhľadom na vlastnosti určitých materiálov.

VYHLÁSENIE GRÉCKA

Grécko podporuje celkový kompromis dosiahnutý počas rokovaní o „balíku smerníc o odpade“, pričom uznáva mimoriadne úsilie vynaložené na dosiahnutie dohody, ako aj význam balíka v rámci stratégie obehového hospodárstva.

V priebehu rokovaní však bolo doplnených niekoľko dôležitých ustanovení, ktoré z právneho hľadiska nie sú jednotné alebo ktoré nevychádzajú z náležitého posúdenia vplyvu, najmä:

článok 9 ods. 1 deviatá zarážka a článok 9 ods. 1a o pomedzí medzi nariadením REACH a odpadom, ako aj chýbajúci odkaz na článok 10 ods. 2 a 3 rámcovej smernice o odpade v:

článku 11 ods. 1 o selektívnej demolácii,

článku 18.3 o zmiešanom nebezpečnom odpade,

článku 20 o triedenom zbere nebezpečného odpadu z domácností a

článku 22 ods. 1 o biologickom odpade.

Podľa nášho názoru je pravdepodobné, že vykonávanie uvedených ustanovení bude pre v praxi predstavovať pre podniky, verejnú správu a občanov takú výzvu, že bude dokonca kontraproduktívne z hľadiska celkového cieľa spočívajúceho v podpore obehového hospodárstva udržateľným spôsobom.

Navyše, zastávame názor, že úplnú finančnú zodpovednosť by mali niesť systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov, a poznamenávame, že cieľ pre skládkovanie komunálneho odpadu stanovený do termínu 2035/2040 vo výške 10 % dostatočne nezohľadňuje rozdielne sociálne podmienky ani hustotu obyvateľstva a charakteristiku jednotlivých členských štátov a nevyhnutne vedie k zvýšenému spaľovaniu, čo predstavuje suboptimálny výsledok.

Okrem toho nabádame Komisiu, aby sa systematicky a koherentne zaoberala špecifickými charakteristikami malých vzdialených ostrovov ako súčasťou vykonávacích opatrení uvedeného balíka a najmä revidovanej smernice o skládkach odpadov, ako aj článku 10 ods. 1 a 3 a uvedených súvisiacich ustanovení.

VYHLÁSENIE FÍNSKA

Fínsko podporuje ciele, ako aj celkové kompromisné znenie „balíka smerníc o odpade“, ktorým sa pripravuje cesta pre intenzívnejšiu recykláciu odpadu a silnejšie obehové hospodárstvo.

Fínsko by však chcelo zdôrazniť svoje znepokojenie nad nekonzistentnosťou celkových cieľov v recyklovaní odpadov z obalov vzhľadom na materiálovo špecifické ciele (článok 6 ods. 1 písm. f) a h) smernice o obaloch a odpadoch z obalov).

Konkrétnejšie Fínsko zastáva názor, že sa do celkových cieľov v recyklovaní odpadov nedostatočne premietlo zníženie v materiálovo špecifických cieľoch. V porovnaní s návrhom Komisie sa napr. cieľ v oblasti recyklácie dreveného obalového odpadu znížil o 35 percentuálnych bodov (zo 60 % na 25 %) na rok 2025 a o 45 percentuálnych bodov (zo 75 % na 30 %) na rok 2030. Napriek tomu celkový cieľ na rok 2025 sa v porovnaní s návrhom Komisie nezmenil (65 %) a cieľ na rok 2030 sa znížil len o 5 percentuálnych bodov (zo 75 % na 70 %).

Fínsko sa takisto domnieva, že v celkových cieľoch v recyklovaní odpadov z obalov sa dostatočne nezohľadňuje skutočnosť, že schopnosť členských štátov splniť ciele závisí výrazne od miery používania určitých obalových materiálov. Čiže konečné znenie mimoriadne znevýhodňuje tie členské štáty, ktoré používajú drevené obaly vo veľkej miere a u ktorých je podiel dreveného obalového odpadu na celkovom množstve odpadu z obalov významný.

Tieto členské štáty môžu v praxi splniť celkové ciele v oblasti recyklovania len vtedy, ak by sa celková miera recyklácie dreveného obalového odpadu zvýšila na úroveň jasne presahujúcu materiálovo špecifické ciele. Ani mimoriadne účinná recyklácia odpadu z iných obalových materiálov (t. j. oveľa intenzívnejšia v porovnaní s ich materiálovo špecifickými cieľmi v oblasti recyklácie) nedokáže kompenzovať dominantný vplyv nižšej miery recyklácie drevených obalov. Táto skutočnosť protirečí faktu, že ciele v recyklácii dreveného obalového odpadu boli zámerne stanovené na nižšej úrovni vzhľadom na obmedzený recyklačný potenciál v tejto oblasti.

V dôsledku uvedeného, a pritom opätovne zdôrazňujúc svoje odhodlanie v tejto oblasti a celkovú podporu cieľom uvedeným v balíku smerníc o odpade, Fínsko vyjadruje poľutovanie nad tým, že z celkových záväzných cieľov recyklácie odpadov z obalov vyplýva pre členské štáty nerovnaké zaobchádzanie, a to podľa miery používania určitých obalových materiálov v rámci celkového množstva všetkých obalových materiálov.

VYHLÁSENIA NEMECKA

Triedený zber

1. V článku 10 ods. 2 súčasnej rámcovej smernice o odpade sa uvádza, že na zaistenie súladu s požiadavkou na recykláciu uvedenou v článku 10 ods. 1 sa odpad musí zbierať separovane, „ak je to technicky, environmentálne a hospodársky uskutočniteľné“. Prostredníctvom zmeny článku 10 ods. 2 dohodnutej v trialógu sa uvedené ustanovenie odstránilo a nahradilo sa novým odsekom 3 v článku 10, kde sa zavádza osobitná výnimka, podľa ktorej členské štáty môžu s prihliadnutím na určité podmienky povoliť výnimku z požiadavky triedenia odpadu. Táto zmena článku 10 rámcovej smernice o odpade má vplyv nielen na priame povinnosti pôvodcov a držiteľov odpadu, ale ovplyvňuje aj povinnosť členských štátov zabezpečiť triedený zber určitých odpadov, plniť recyklačné kvóty (článok 11 rámcovej smernice o odpade) a oddelene zabezpečiť triedený zber biologického odpadu (článok 22 rámcovej smernice o odpade).

Nemecko podporuje cieľ rámcovej smernice o odpade týkajúci sa vybudovania udržateľného obehového hospodárstva na úrovni EÚ aj vnútroštátnej úrovni. Všetky zainteresované strany by mali participovať na úsilí dosiahnuť obehové hospodárstvo, preto si obehové hospodárstvo vyžaduje pevný právny základ. Nemecko poukazuje na to, že bez ohľadu na výnimku v článku 10 ods. 3 rámcovej smernice o odpade tak v Zmluve o fungovaní Európskej únie, ako aj v ústavnom práve Nemecka sa zdôrazňuje, že právne záväzné povinnosti, ako napríklad a najmä povinnosť triedeného zberu, možno uložiť pôvodcom a držiteľom odpadu len vtedy, ak sú proporcionálne, t. j. vhodné, nevyhnutné a primerané na zlepšenie recyklácie.

2. To isté platí aj pre nový zákaz spaľovania triedeného odpadu podľa článku 10 ods. 3a (nového) rámcovej smernice o odpade a pre zákaz skládkovania takéhoto odpadu podľa nového písmena f) článku 5 ods. 3 smernice o skládkach odpadov. Uvedené zákazy možno uložiť pôvodcom a držiteľom odpadov, iba ak sú proporcionálne. Okrem toho sa v článku 13 rámcovej smernice o odpade vyžaduje, aby sa nakladanie s takýmto odpadom vykonávalo bez ohrozovania zdravia ľudí a bez poškodzovania životného prostredia.

Povinnosť poskytovať agentúre ECHA informácie o výrobkoch (článok 9 ods. 2 deviatej zarážky a článok 9 ods. 1a) rámcovej smernice o odpade)

Ustanovenie, ktoré sa v poslednej fáze rokovaní v rámci trialógu vložilo do článku 9 ods. 1 deviatej zarážky a ods. 1a a v ktorom sa ustanovuje, že výrobky obsahujúce látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy v zmysle nariadenia REACH sa majú zaradiť do databázy Európskej chemickej agentúry ECHA, vyvoláva mnohé nejasnosti v súvislosti s podrobnejšími informáciami, ktoré je potrebné vyjasniť, aby členské štáty mohli sformulovať predpisy, ktoré budú v súlade s cieľmi tohto ustanovenia. Je potrebné napríklad vyjasniť, ako dotknuté výrobky identifikovať, aby sa dali vložiť do centrálnej databázy takým spôsobom, že sa budú dať ľahko vyhľadať. Okrem toho je potrebné vypracovať spoločné ustanovenia, ktoré by riešili otázku viacnásobného zasielania údajov o tom istom výrobku, ktoré možno očakávať vo veľkom množstve v dôsledku rozšírenia povinností na všetkých dodávateľov v dodávateľskom reťazci.

Nemecko vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa toto ustanovenie, ktoré si bude vyžadovať vynaloženie značného úsilia všetkými zainteresovanými stranami, vložilo do návrhu bez primeranej prípravy, pokiaľ ide o jeho obsah, a takisto bez vhodného posúdenia vplyvu, ktoré by si takáto zložitá otázka vyžadovala. Nemecko súhlasí jedine vzhľadom na celkové kompromisné znenie, ktoré sa dosiahlo v trialógu. Nemecko žiada, aby Komisia v konzultácii s agentúrou ECHA, ktorá je orgán zodpovedný za údržbu databázy, špecifikovala podrobné pokyny potrebné na to, aby ECHA a členské štáty mohli vykonať uvedené ustanovenie zodpovedajúcim spôsobom, a zároveň tak, aby sa zaťaženie obmedzilo na nevyhnutné minimum. Ak sa bude Komisia domnievať, že si to vyžaduje doplnujúce zmeny práva Únie, žiadame Komisiu, aby predložila zodpovedajúce návrhy ustanovení.